

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Ordonari nerancate nu se pri-
nesc. — Manuscripte nu se
retrimit.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
la Mena: la N. Dukos Nachf.,
Nr. Angenfeld & Emerle Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik,
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-köret).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 25 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dunsul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 57.

Brașov, Luni-Marți 12 (25) Martie.

1902.

Școlă slovenă dela C'illi.

Am dis încă în vara trecută — când se încheiase vestitul armistițiu a diferitelor partide din camera vienesă — că nu va trece mult și éráși se va turbura apele și va fi amenințat mersul regulat al parlamentului din cauza marilor contraste dintre nisuițele germane și slave.

E lucru deja constatat de totă lumea, că luptele din Austria culminează într-o cestiune de putere între germanism și slavism. Ori-cât de mult s'ar sili Dr. Koerber a cârpi într-o parte séu alta, la dreapta și stânga, sus și jos rupturile, ce se fac, cu plastru din oficina înțelepciunii politice de stat austriace, carî tuturor le dá câte ceva, nimé-nui însă de ajuns, nu va ajunge la nici un rezultat. El o va păți ca meșterul Manole din legendă, care tot ce clădea peste și vedea dărîmându-se peste nópte.

Înainte cu câte-va zile se manifestă în camera deputațiilor radicalismul neîmpăcat al pangermanilor, cari nu mai vréu să fie sémănic de patriotismul, nici de dinasticismul austriac când e vorba de realizarea intereselor germane. În ședința de Vineria trecută a fost o formală ciocnire între Germanii și negermanii din parlament, și fiind-că Slavii fac majoritatea covârșitoare între negermani și s'a tractat tocmai despre o școlă slavă, se pôte afirma cu tot dreptul, că a fost o ciocnire între slavism și germanism.

Prilegiul acestui conflict n'a fost de vre-o însemnătate deosebită, căci pentru mersul istoriei pare a fi puțin important, decât va exista în orașul Cilli din Stiria un gimnasiu paralel sloven pe lângă cel german, ori că gimnasiul sloven de aici va fi strămutat la Marburg. Între raporturile dintre Germanii și Slavii însă această formeză deja o cestiune de mare cumpenă, căci Germanii voesc strămutarea școlii slovene din Cilli, deore-ce reclamă acest oraș și

ținut în favorul elementului lor și nu vor să fie amenințat printr'o cetațue slovenă. Dér și pentru raporturile între partide și a acestora cu guvernul, a devenit acésta „bagatelă“ dela Cilli de-o însemnătate critică.

Germanii au încercat tot posibilul, ca să-și asigure interesele lor și să dobândescă strămutarea școlii slovene dela Cilli la Marburg. Dér nu numai că n'au reușit, ci s'a întâmplat ceva la ce ei nu s'au așteptat, ca să se formeze adevă o majoritate mare compusă din Slavii, clericali, conservativi, Italianii contra propunerii de mijlocire germană (Stürgkh).

Ce a fost însă și mai grav, un membru al guvernului, ministrul boem Pientak, a votat contra Germanilor și a produs astfel la acésta bănuială, că guvernul Koerber are de cugeta-și forma o majoritate din partidele negermane.

Étă de unde vine marea turburare, ce s'a produs în sinul deputațiilor germani de tóte colorile și vestea, că e aproape izbucnirea din nou a obstrucțiunii germane.

Pân' ce Germanii au cređut, că vor puté duce cu ei tiris-grăpiș ministerul Koerber, au fost mai liniștiți. Acum însă véd, că nu mai e de glumă și deci mobilizează din nou tóte forțele lor opoziționale.

Ministrul Wlassics și episcopul Mețianu. Sub titlul acesta foile unguresci aduc următoarea scire ciudată: „Cu ocazia petrecerii sale în Budapesta, Metropolitul român din Sibiiu Ioan Mețianu a făcut o vizită ministrului de culte și instrucțiune publică I. Wlassics. Din incidentul acesta s'a vorbit și despre afacerea cunoscută a studenților români. După cum anunță „K. E.“, ministrul a invitat pe metropolit să influențeze, ca studenții români din Ungaria să renunțe la planul lor de demonstrație și împreună cu studenții maghiari să lucreze la congresul studentesc internațional. Ministrul a adaus, că decât studenții români vor lua poziție contra Ma-

ghiarilor, le va subtrage nu numai favorurile de cari se bucură aici, ci va lua măsurile, ca și guvernul român să sisteze tóte ajutóarele, pe cari le primesc singuratici studenții români din Ungaria din fondurile României“.

Așteptăm ca scirea acésta să se confirme ori desmintă din isvor autentic.

Din „Reichsrath“. Ședința de Vineri a „Reichsrath“-ului a fost éráși sgomotósă. Camera a încheiat desbaterea asupra școlilor secundare și s'a votat cu 239 contra 144 voturi pozițiile stabilite de comisiunea budgetară. La propunerea lui Derschatta camera a hotărît votare nominală asupra propunerii contelui Stürgkh pentru desființarea claselor paralele, la gimnasiul sloven din Cilli și pentru înființarea unui gimnasiu sloven deosebit în Marburg. Camera a respins propunerea lui Stürgkh cu 203 contra 170 voturi.

Din cauza acésta s'a produs éráși un mare scandal. Drépta parlamentară a întâmpinat rezultatul votării cu aplause frenetice, cei din stânga însă (partidele germane) au inscenat un sgomotu asurdior. Deputații pangermani fluerau și sbierau, înjurând în tot chipul pe Italianii, cari încă au votat pentru Slovenii. Și s'a strigat și miniștrilor vorbe urite. Miniștrii părăsiră sala în mijlocul sgomotului infernal și s'au întrunit îndată la un consiliu. Pe un moment se făcú liniște și președintele vrënd să profite de acésta, ca să pună la vot și pozițiile restante, stânga parlamentară înscenă un sgomot așa de mare, încât vocea președintelui nu putea fi audită. Ședința fú închisă și camera a luat vacanță de Paști.

Se vorbește, că partidul poporal german va intra în opoziție. Majestatea Sa a primit alaltăeri în audiență pe ministrul președinte Koerber, care a raportat asupra situațiunii create după votul de Vineri.

Biserica română unită și autonomia catolică.

Étă memoriul, ce a fost adresat din conferența episcopescă ținută la 23 Iunie 1897 în Blaşiu primatului din Strigoniu, drept răspuns la res-

criptul primatului prin care se dispunea conscrierea tuturor alegătorilor pentru congresul de organizare a autonomiei catolice.

Eminentissime D-le Cardinal Primate și Archiepiscop!

Abia a ajuns în publicitate hotărîrea préfnaltă a Maiestății Sale Regele nostru apostolic de d-to 14 Maiu 1897 prin care s'a îndurat preagrațios a permite, ca în decurs de 6 luni să se convocé un nou congres pentru organizarea autonomiei bisericii catolice din Ungaria, și cestiunea autonomiei a devenit așa dicénd singura preocupare, care a început a stăpâni mintea Episcopilor, preoților și credincioșilor mirenii, cari aparțin provinciei bisericesci gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Tóte foile politice și literare, cari apar în limba română, au tratat la loc de frunte cestiunea acésta, dând expresiune convingerii adénc înrădăcinate în consciința fie-cărui credincios român gr. cat., că autonomia bisericii catolice din Ungaria, așa după-cum era proiectată în anii 1869—1871 și pe cum acésta organizare autonomică se proiectează și acum, nu pôte să fie decât fatală pentru independența, cu care e înzestrată încă și astăzi numita Provincie bisericescă.

Românii gr. cat. purtând la inimă sórtea bisericii lor, și-au exprimat deja de mai multe-ori, cu diferite ocazii, convingerea lor cu privire la poziția de drept public a bisericii gr. cat. române.

Episcopii Provinciei bisericesci gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș n'au putut omite din vedere acésta mișcare generală, ba ar fi greșit chiar în contra obligațiilor pozițiilor de păstori supremi în biserica sfântă a D-lui nostru Isus Christos, decât n'ar fi luat numai decât în cea mai serioasă considerațiune modul, prin care se se pótă potoli agitațiunea și temerea credincioșilor săi și se se pótă apăra de eventualele urmări periculoase ale acestei mișcări, atât în ce privește catolicismul în general, cât mai ales în ce privește unirea Românilor cu sfânta Biserică catolică a Romei.

Aceste sunt, Eminentissime d-le Cardinal și Primate motivele, cari au întrunit pe Episcopii Provinciei noastre bisericesci, și anunit pe subscrisul Archiepiscop și Mitropolit, pe Escel. Lor Episcopii gr. cat. de Oradea-mare și Gherla și în fine pe Ilustr. Sa Episcopul gr. cat. de Lugos, într'o conferență episcopescă, ținută la 23 Iunie a. c. ca să se sfătuiescă împreună asupra procedurii, ce ar fi de urmat, spre a delătura pericolul ce amenință biserica, încredințată îngrijirii lor pastorale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impresii și amintiri.

XI.

Din două părți dealuri, cari se apropie în partea de nord, formând o vale, care duce la Purcăreți, în sud curge măiestros Someșul. Între dealuri și Someș se află satul nostru, având forma unei sucule, la care valea, ce duce spre Purcăreț, formează cuiul, unde se pune țeva.

Timp îndelungat n'am știut, ce însemnăză numele de Letca. Trăind în Moldova am aflat, că instrumentul, care la noi se numește „sucală“ și care se întrebuințează la facerea țevilor, în Moldova se numește „letcă“. Cuvânt slav, nu e vorbă, însă împămîntenit în limba românescă.

Réthy interpretând cuvântul letcă cu „fus“ și „virtelniță“ îl aduce în legătură cu vultórea, adevă cu locul, unde se învîrtesce apa.

Fără să am pretenția de a fi filolog, mie mi-se pare, că numele satului s'ar puté aduce în legătură cu forma poziției sale, care sémănă forțe mult cu o sucală. Cum s'a făcut însă, că ađi cuvântul „letcă“ la noi nu mai este înțeles și s'a înlocuit cu altul, pe când în Moldova este încă în vigóre?

D-I Rethy susține, că popularea Chioarului și Solnocului interior s'a făcut d'abia în secolul XV, ér despre Letca în special afirmă, că este o colonie din secolul XVI.

Nu vréu să mă pronunț nici pro nici contra.

La 1733, după cum vedem din conscripția episcopului Klein, Letca avea doi preoți, o biserică și 28 de fumuri, adevă vr'o 140 locuitori.

În conscripția dela 1750 a vicarului Petru Aron erau deja 220 de locuitori, ér șematismul dela 1900 arată 598 de locuitori.

Satele din prejur mai tóte au căpătat în timpul din urmă nume unguresci:

Din Cozla au făcut „Kecskés“, din Ciula „Gyulaszeg“, din Restoci „Hosszurév“ și așa mai departe. Te revolti, când te gândesci la batjocura, ce au făcut-o cu numele vechi și cinstite ale acestor comune românesci.

Letca a scăpat de acésta batjocură, nu scim prin ce împrejurare.

Avem două biserici, améndoúe de lemn. Biserica din jos, numită și „biserica négră“ este mai mică și după cum spune șematismul zidită la 1600; cea din sus, numită și „biserica roșie“ este zidită mai târziu, după-ce s'a înmulțit populația și nu mai puteau încăpea în „biserica négră“.

* * *

Nu pot să dic decât lucruri bune despre religiositatea și moralitatea popoului nostru.

„La Rusalii am fost la biserică și am eșit la câmp cu icónele — îmi scriea într'un rînd fratele meu. — Am stat emoționat și cu ochii plini de lacrimi védénd, când am eșit din biserică, ca să mergem la câmp — cum a sărit fiesce-care tată și a luat de pe iconostas câte o icónă, pe care

a dat-o apoi în mână „pruncuțului“ séu în etate de câte 4—6 ani, ca să o ducă la țarină. „Pruncii“ erau bine înșchimbați și căruia nu i-s'a ajuns icónă, i-s'a dat câte o „cruciță“ în mână. Am rémas forțe înduioșat de acest obicei frumos și de acésta credință și pietate, de care sunt pătrunși ómenii de pe la noi, védénd cum părinții dau în mână micului lor prunc sfânta cruce, semnul biruinței, ca și cum ar dice: „Na, dragul tatei, căci până ce vei cinsti acest semn și te vei închina lui, Dumneđeu nu te va lăsa“. — E cu neputință să străbată réu-voitorii în religia noastră, căci decât băiatul din vrîsta de 4—5 ani scie, ce e biserică și crucea, acela nu se lasă sedus de fie-cine. — Cu elevii școlarii apoi, între cantece de „Impérate ceresc“ și „Bine ești cuvântat Christóse, Dumneđeu nostru“ am eșit la țarină.“

În moralitatea și religiositatea popoului a făcut puțină sguduire venirea străinilor, când cu construirea liniei ferate, în general însă bunele moravuri și ađi sunt păstrate. Concubinatele nu erau cunoscute, până n'a venit vr'un „nădrăgar“, care se-și fi bătut joc de sfânta căsătorie.

Obiectul principal al acestei conferințe ținute în reședința mea arhiepiscopescă, l'a format înaltul rescript al Eminenței Văstre de d-to 29 Maiu 1897 n-rul 2996 prin care a-ți binevoit a dispune, ca începând cu ziua de 24 Iunie să se facă conscrierea tuturor alegătorilor catolici, cari au drept electoral pentru congresul de organizare a autonomiei regnicolare. Numiți Episcopi, după o serioasă cumpănire a lucrului, au hotărât, să aducă la cunoștința Eminenței Văstre, că între actualele împrejurări nu pot lua asupra lor răspunderea pentru urmările, ce s'ar naște în detrimentul Provinciei bisericești gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș și a dieceselor sufragane în cazul, când ar escrie alegerile pentru congresul autonom regnicolar din Ungaria, conform celor cuprinse în amintitul rescript. Tocmai de aceea numiți Episcopi rîgă cu profundă stimă pe Eminența Văstră, ca în interesul maicii Biserice catolice și mai ales în interesul unirii bisericești a Românilor, să binevoiti a lua grațios la cunoștință această hotărîre a lor și a întreveni tot-odată la Majestatea Sa cesaro și apostolică regescă, patronul suprem al bisericii catolice din Ungaria, ca să se deie și Provinciei bisericești gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș concesiune pré înaltă de a-și regula afacerile bisericești externe într'o organizație autonomă separată, conform poziției sale de drept public și conform misiunii, ce o are în sînul poporului românesc.

I. Profunda noastră stimă față cu demnitatea înaltă pe care Eminența Ta o ocupă în biserica sfântă a lui Christos și considerațiunea, ce-o avem față cu înalta persoană a Eminenței Văstre, nu ne permite ca hotărîrea această a noastră să o lăsam nemotivată. Să ne permiteți deci Eminența Văstră, a atinge în celea următoare motivele, cari formeză temeiul hotărîrii noastre.

1. Pontificele roman de glorioasă amintire. Piu IX cu consentimentul pré înalt al Regelui nostru apostolic, patronul suprem al bisericii catolice din Ungaria, prin Bula, care începe cu cuvintele „Ecclesiam Christi“ de d-to VI. Kal. Decemvrie 1853 a instituit pe sîma Românilor gr. cat. din țările coronei Sf. Ștefan o Provincie bisericească, constătoare din patru diecese, anume Provincia gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ale cărei părți constitutive sunt: Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, diecesa gr. cat. de Oradea-mare și diecesele de Gherla și Lugoj. În fruntea acestei Provincie stă Arhiepiscopul și Mitropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș, care, fiind într'un organism format după prescripțiunile canonice ale bisericii grecești, împreună cu episcopii săi sufragani, este supus imediat Sf. Scaun Apostolic din Roma și neatîrnător de ori-ce altă autoritate bisericească. Această Provincie, de împreună cu toate instituțiile și persoanele sale, este esentă de sub ori-ce fel de putere de drept séu jurisdicțiune bisericească pentru toate timpurile: „A pristina Metropolitae Strigoniensis jurisdictionali in perpetuum pariter exemptae sunt et liberatae“.

Clerul și poporul Provinciei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș se alipește cu trup și suflet de această independență autonomă, garantată prin supremii factori bisericești și de stat. Această preoție și acest popor nici pe un moment n'ar permite, ca prin organizarea autonomiei ca-

tolice din Ungaria să fie atinsă în ori ce direcțiune, să se restrîngă séu în ori ce alt chip să se altereze independența acestei Provincie și poziția ei specială (különállás) de drept public bisericesc.

Această independență însă de fapt ar fi esențial atinsă, și s'ar înfățișa alt fel alcătuită de cum este organismul canonic al bisericii noastre, îndată-ce s'ar face un organism autonom regnicolar unitar, fie și numai pentru afacerile bisericești externe de caracter lumesc. Acest organism proiectat, împreună cu adunarea sa generală și cu comitetul séu central, fiind în preponderanță majoritate compusă din prelați și mireni de rit latin, ar avé în praxă o supremație asupra Episcopilor Provinciei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș în afacerile de deliberat asupra membrilor ei. Ast fel Provincia gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, care de fapt și de drept a fost deja scosă pentru toate timpurile de sub supremația bisericească și puterea prerogativă de ori ce categorie a Arhiepiscopului de Strigon, ar ajunge din nou sub supremația nu numai a acestui Arhiepiscop, ci în urma pretensiunilor inexorabile ale principiului majorității, ar ajunge și sub supremația reprezentanților celorlalte diecese catolice de rit latin din patrie, ceea ce ar fi în directă opoziție cu dispozițiile amintite mai sus ale lociitorului lui Christos.

2. Articolul de lege XXXIX din 1868 a inarticulat în lege ridicarea la rang de Arhiepiscopie a Episcopiei gr. cat. de Făgăraș, sub titlul „Metropolia gr. cat. de Alba-Iulia“, nu mai puțin și Episcopii de Lugoj și Gherla, ridicate pe sîma gr. catolicilor; ér cercul de competență și putere, care compete acestei Mitropolii, nu se pôte lua în alt înțeles, decât în acela hotărît de amintita bulă papală.

De altă parte în înțelesul §-lui 14-a art. de lege XLIII din 1868, toate acele legi ardelen, cari asigură libertatea exercițiului religiei confesiunilor, bisericeilor și autorităților bisericești recepte de pe teritoriu Ardealului și părțile așa numite adnece, egalitatea, relațiunile dintre ele și cercul lor de competență, nu numai s'au susținut nealterate, ci tot odată au fost estinse și asupra bisericii gr. cat. — Dintre legile la cari se face aici provocare, merită deosebită atențiune Aprobate constitutiones regni Transilvaniae, pars. I tit. VIII și art. de lege LV. din 1791. În acest chip însași legislativa țării a asigurat prin legi fundamentale independența autonomă a acestei Provincii bisericești.

3. Independența această autonomă a Provinciei bisericești a fost regulată în cele două sinode ținute la 1872 și 1882 Hotărîrile sinodelor acestora au fost aprobate de sfântul Scaun apostolic al Romei. Ideea fundamentală a acestor două sinode provinciale a fost, că Provincia bisericească gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș cu diecesele sale sufragane, atárnă în comun esclusiv și nemijlocit numai de Sf. Scaun Apostolic al Romei și că nici o biserică, fie din patrie, fie străină, nu are rezervat asupra ei nici un fel de jurisdicțiune bisericească.

(Vă urma.)

Jubileul episcopului Pavel.

Din Oradea-mare se anunță, că Majestatea Sa monarchul a adresat episcopului Mihail Pavel următoarea telegramă de felicitare:

„Vă felicit din incidentul aniversării a 50-a a preoției și doresc, ca provedința dumnezească să Vă țină încă mulți ani spre binele patriei și al bisericii“.

Din acest incident Majestatea Sa a conferit iubilarului ordinul „Coronei de fier“ cl. I.

Primatele Vaszary a adresat episcopului următoarea telegramă:

„La jubileul semicentenar al preoției, primesce Escelență urările mele cele mai sincere.“

Ministru-președinte Coloman Szell încă l'a felicitat telegrafic pe venerabilul prelat.

Din Blașiū ni-se scrie:

La Blașiū, unde Esc. Sa Episcopul Pavel se bucură de deosebită stimă și simpatie, s'a serbat într'un mod original ziua jubileului de aur a preoției ilustrului prelat. În loc de a trimite telegrame omagiale jubilarului, care anume s'a fost retras în liniște, la Slatina, mulți fruntași din Blașiū au subscris din acest solemn privilegiu câte ceva pentru masa studenților. Și rezultatul subscripției în onóra jubileului de 50 ani e tocmai 50 corone! Éta lista celor ce în acest mod practic au serbat jubileul episcopului Pavel:

S. P. Mateiu, Dr. A. Bunea, Dr. Vas. Hossu, canonic, I. Br. Hodoș, Dr. Iuliu Maniu câte 5 corone. Bas. Rațiu, rect. sem. 4 cor. D-na A. n. Solomon, dir. intern. de fete 3 cor. G. Pop, can., Dr. V. Suci, prof., Dr. Eug. Solomon, med. câte 2 cor. Dr. E. Dăianu, Dr. I. Rațiu, Dr. A. Chețianu, Ioan Fodor, profesori, V. C. Maior, Ales. de Herbay, Ioan Pinca (Cergăulmare), Aur. P. Bota, prof. G. Muntean, dir. prep., Emil Sabo, I. F. Negruțiu, G. Precup, profesori, câte 1 coronă.

Dintre multele serbări, ce s'au dat în diferite părți în onóra episcopului jubilar, ne vine o corespondență și despre o serbare din Șeitin unde Escelența Sa a zidit o biserică pe cheltuiala sa. La liturghia solemnă tot tineretul școlar a participat sub conducerea d-lui învățator Paul Görög, ér corul a cântat sub conducerea d-lui învățator Al. Chira. Părintele G. Maior a ținut o predică ocașională. La serbarea bisericească a participat și comitetul gr. or. sub conducerea președintelui C. Roșcău, apoi primăria în frunte cu primarul Arc. Șiclovan și notarul G. Feier, precum și mai mulți domni străini ca Adam Becker, proprietar, Iosif și Stefan Radetzky etc.

Brașov, 24 Martie n.

Profesorul dela școlile reale române din localitate, N. Bogdan, sub pretextul unei deslușiri, ce ar voi s'o dea cu privire la un atac neîntemeiat contra proprietarului „Gazetei“, cuprins într'o notiță a „Tribunei

Poporului“ din Arad — a găsit de cuviință a lansa în această din urmă fôie contra aceluiași proprietar al „Gazetei“ acușatiunea, că în calitate de președinte al clubului comitatens de aici nu și-ar fi împlinit datoria sa într'un anumit cas, în care „a avut“ și dînsul, (Bogdan), „un rol“.

Nu putem întra în amănuntele lungiei tirade a d-lui N. Bogdan, prin care tînde a arăta publicului fôiei din Arad câtă silință și-a dat dînsul, care înainte cu patru luni a fost ales pentru prima óră în reprezentanța comitatensă, de-a îndruma pe președintele clubului nostru pe cărarea cea dreaptă și de a-l învăța care îi este datoria.

Un zel cu totul particular și în felul cum îl manifesteză spre marele „găndiu“ al celor dela fôia aradană, ne mai pomenit la noi.

Pe basa informațiilor sigure, ce le avem, ne vom înărgini deci a constata numai, că dela început pân' la sfîrșit momentele invocate de d-l Bogdan în primul rînd, ca basă a actului séu de acușatiune, sunt necorespunzătoare realității, adecă cuprind afirmări neesacte și neadevurate.

Nu este adevărat, ce afirmă numitul domn, că la consfătuirea din ajunul alegerilor comitatense, discutându-se după terminarea ordinei de și în mod confidențial și câte-va cestiuni privitoare la lucrarea desfășurată de membrii români la comună, s'ar fi adus vre-o „acușă“ séu chiar „cele mai grele acușă“ clubului comitatens. Și această nu numai din întîmplare nu s'a făcut, ci fiind-că nu era nici-decum la loc vr'o critică nefavorabilă a activității clubului comitatens, deoarece acesta și-a împlinit întotdeauna chemarea sa, ceea ce s'a constatat nu numai de către Români, ci și de către conlocuitorii noștri de altă naționalitate din Brașov.

Nu e adevărat ce afirmă d. N. Bogdan că „înainte de acesta cu câți-va ani se alesese o comisiune, ca să vină c'un proiect de reorganizare și reactivare a clubului român“.

Prin urmare nici nu s'a putut constata această la consfătuire. Va fi fost vorba pôte de altceva. Nimeni nu e de vină însă decât d-l Bogdan înțelege lucrurile de-a îndosele.

Nu e adevărat, că d-l N. Petrescu a propus să se alégă o altă comisiune și că ar fi cerut ca această „să compună un proiect de reorganizare și reactivare a clubului“. D-sa n'a precizat amănunțit problema, ce vrea să o dea comisiunii ce a propus-o, ci a cerut numai ca ea să studieze lucrul și să propună mijlocele pentru delăturarea scăderilor, ce s'ar afla în organizația noastră la comună și comitat.

Nu e adevărat, că o propunere ca cea amintită de d. Bogdan ar fi fost „primă de către cei de față“. Mai departe nu e

Poporul însă scie să-l trateze după merit pe un asemenea stricător de lege.

Nici beția nu face ravagii în comuna noastră, așa că decât comparî starea fizică a Românilor de aici cu starea Românilor de peste Carpați, unde bîntue sifilisul, alcoolismul și pelagra, apoi trebuie să constatăm, că ai noștri sunt într'o situație mult mai favorabilă.

Înainte cu vr'o patru ani, fiind recolta foarte rea la noi, Români aduceau vagoné întregi de „mălaiū“ din Brăila. Ei bine, în urma consumării acestui mălaiū, s'au întîmplat câte-va îmbolnăvirii de pelagră, până atunci necunoscută în aceste părți.

Se scie, că pelagra se naște din consumarea de păpușoiū umed, mucegăit.

* * *

Bărbații totă vara sunt duși pe puste unguresci, unde „Letcanii“ sunt foarte apreciați, ca buni muncitori agricoli și ómenii sobri. Locuitorii altor sate imiteză portul Letcanilor și se dau de Letcani, pentru-că speréză să între la muncă în condițiuni mai avantajoșe.

Din banii câștigați, muncind pe pusta ungurescă, își mai acoper nevoile și plătesc „porția“, sub povara căreia bieții ómenii aprópe sucombă.

Nu mai așa se esplică, că în Letca încă nu s'a întîmplat să se vîndă vr'o moșie la licitație, nici pentru „porție“, nici pentru datorii pe la bănci.

În timpul absenței bărbaților, femeile își lucréză singure pămînturile. își îngrijesc copiii, și vitele și casa. Oh, harnică este femeia română!

* * *

Ionu Anei lui Filip se pripășise într'o vară la munca agricolă, în România. Eu eram atunci la Bêrlad.

Într'o și venind de la birt, unde mâncam, vîd de departe înaintea casei din „Strada Aurită“, unde locuiam la o vîduvă bîtrînă, trei ómenii în portul chiorănesc.

Venind mai aprópe, éta că vîd pe Ionu Anei lui Filip și alți doi ómenii din Lemniū.

— Pentru D-șeu — dic eu, dér ce vînt vî aduce pe aici?

— Am muncit totă vara la lucrul

câmpului, acuma ar fi să mergem acasă, dér am socotit, că să nu mergem până vom mai găsi ceva de lucru. Am auzit că la Odobesci sunt multe vii și că au „susușig“ de lucrători, așa ne-am dus la Odobesci, lingă Focșani. Culesul nu s'a început încă și până se va începe, m'am gândit să viu la Bârlad, să sciu spune a casă la frate și la surori, că v'am vîdut, decât odată am fost în țara românească. Am întrebat deci, decât e departe Bêrladul? Unii spuneau, că e departe, alții, că nu e tocmai departe. Eu mi-am luat aieste două „soșii“ și am venit pe jos până aici.

— Și cât timp v'a trebuit, ca să puteți veni pe jos de la Odobestii?

— Două zile.

— Pécatele mele, mē gândiam eu. Acesta ar fi venit pe jos pôte și până la Dorohoiū, numai să vadă pe „fiorul popii“ din satul séu, în dată ce s'a sciu cu el într'o țară.

Atât este de mare credința la Români față cu cei ce-i iubesc!

De aceea dic eu, că e pécăt a abusa de această nemărginită încredere și dragoste.

Decă au venit însă pe jos, eu la rîndul meu, mi-am făcut datoria și după ce i-am ospătat cu mîncare și cu vin bun de la Priponești, i-am trimis înapoi la Odobestii pe cheltuiala mea.

Acum, profitând de împrejurare, că fiind érnă, Ion era acasă, i-am întors vîsita, ce mi-o făcuse la 1896 în Bêrlad.

I-a părut tare bine lui Ion, că am mers să-l vîd în casa lui și cu mîndrie mi-a arătat o diplomă de la ministrul agriculturii, în care i-se lăuda munca sîrguitore, credința esemplară și purtarea cinstită. Odată cu această diplomă, a primit și un premiu de 50 corone.

Purtarea bună, credința și sîrguința lui Ion însă nu sunt lucruri extraordinare. Dér ceea ce a făcut fratele séu Costan, este un lucru extraordinar, eroic, cu care momentan nu-mi vine în minte să ase mên alt-ceva, de cât dór eroismul lui Ursus din „Quo vadis“ când a scăpat pe Lygia de furia bourului.

Asta însă o voi povesti într'un alt număr.

Delaleuca.

adererat că s'ar fi „ales o comisiune pentru reorganizarea și reactivarea clubului.“

O alegere formală nici că s'a putut face, din cauză, că cestiunea acésta nu fusese pusă la ordinea zilei și nu putea fi rezolvată de către cei de față, după-ace, afară de câți-va din oraș, erau prezenți exclusiv numai bărbați din Scheiu, fiind-că se tractase în special de alegerile comitatense ale cercului Scheiu, și după-ace președintele a accentuat acésta și au făcut obiecțiunile lor și câți-va dintre cei prezenți.

Președintele a rugat pe propunător să-și amâne propunerea, pe când vor fi toți reprezentați, pentru a decide în competență; a mai declarat, că numai într'atâta ar pute să satisfacă dorinței propunătorului și a celorlalți domni, decât persoanele, ce vor fi nominate de cei de față, se vor mărgini la rolul de a-se consulta împreună cu președintele numai și numai asupra ordinii zilei și a eventualelor propuneri ce vor fi a-se face unei consfătuirii complete a fruntașilor noștri din tot orașul și comitatul cu privire la îmbunătățirile de adus în interesul unei lucrări și mai princiósse pe terenul comunal și comitatens, întrunire ce va avé să decidă apoi decât și cum se se alégă o comisiune pentru a studia și propune mijlocele eficace — cu care declarațiunile propunătorului s'a și învoit.

Nu-i esact, că președintele ar fi ținut să se lase dreptul să convoce comisiunea. Nici nu se putea să i-se conteste acest drept președintelui și prin urmare n'a avut nici un motiv, ca densusul să se rige pentru acest drept.

Nu este esactă prin urmare nici afirmarea, că s'a decis ca în 10 zile să fiă „convocată comisiunea“. Cei de față și-au exprimat diferite dorințe în privința acésta, a rămas în vigóre însă numai declararea președintelui, că în privința timpului și a modului de procedere își rezervă toate drepturile.

De alt-fel constatăm lucrul știut de toți membrii clubului, afară de d-l Bogdan, că în restimpul acesta nu s'a petrecut nimic deosebit, care să fi reclamat vre-o măsură de urgență de către președintele clubului.

La partea, ce privește scurtele vorbiri ale d-lui N. Bogdan cu președintele clubului nostru între patru ochi, observăm numai, pe baza informațiunii ce-o avem, că președintele a arătat d-lui Bogdan franc și lămurit cum stau lucrurile și i-a spus să fie pe pace, căci promisiunea, ce a dat'o celor dela consfătuirea din Noemvrie și-o va împlini.

La amenințarea ce a făcut'o d. N. Bogdan președintelui, întâlnindu-l pe stradă pe la mijlocul lui Februarie a. c., că va „exploata“ acésta afacere, i-s'a răspuns din partea celui din urmă, că poate face cum vrea, căci densusul (președintele) va să se răspundă întot-déuna pentru faptele sale.

Nu-i adevărat mai departe, că președintele ar fi spus d. N. Bogdan ori altora că va convoca pe d-nii din cestiune — „comisiunea“ — pentru o anumită zi.

Adevărat, că d-l Bogdan a fost în ziua de 17 Martie st. n. la Redacția „Gazetei“, unde a aflat pe președintele cetând la o masă, și că a început din nou a-l amenința, că „va publica afacerea prin ziare“. I-s'a răspuns scurt și cuprinzător, că președintele n'are să-i dea d-sale personal semnă, ci numai clubului, că nici prin gând nu i-a trecut să-l suprimé séu să-l scotă pe densusul din vre-o comisiune.

Cel mai mare neadevăr este însă, când d. N. Bogdan susține, că președintele l'ar fi „insultat“ cu acésta ocaziune. Nu numai, că nu l'a insultat, dér martori sunt cei trei domni, cari se aflau de față în biroul Redacțiunii, că președintele clubului a fost peste măsură indulgent față de d. N. Bogdan, care într'un ton brusc și-a permis de a-l „trage la răspundere“ înaintea colegilor săi din Redacțiune.

D-l Bogdan ar trebui să știe atât, că sunt considerațiuni grave, ce se impun membrilor unui partid, unui club, și cari i interdic de a abusa de încrederea, de

care se bucură; ar trebui să știe, că indiferent de „rolul“ ce ar vrea să-l jöce, disciplina și solidaritatea de partid nu permit nimérii a divulga cele ce se vorbesc în consfătuirile intime. Ar trebui să știe în deosebi față cu casul present, că nu e nici decum admisibil a face responsabil pe proprietarul „Gazetei“ pentru ceea-ce lucrază președintele clubului și vice-versa, deși ambele aceste ocupațiuni se unesc într'o singură personă.

Decă dér d. profesor N. Bogdan, réu sfătuit a umblat să sprijinésă fóia aradană în campania ei contra proprietarului „Gazetei“, să se fi mărginit cel puțin a ataca pe acesta din urmă, nu însă a umbla să „blameze“, cu afirmări neesacte și neadevărate, pe președintele clubului.

Decă vré să desvólte zel, are teren de ajuns, dér nu acésta este calea de a se face lăudat.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Martie.

Tinerimea universitară română și congresul studentesc. „K. E.“ scrie, că tinerimea universitară română din Budapesta și Clușiu, drept răspuns la declarațiunile ministrului *Wlassics* și ale celor doi rectori, a hotărît să nu participe la congresul studentesc din Budapesta. Ei vor redacta un memorandum, care se va traduce în limbile francesă, italiană, germană, în care vor espune cauzele absentării lor și-l vor da reprezentanților universităților.

Academia Română a ținut Vineri ședință publică. D-l Grig. *Tocilescu* a făcut o comunicare despre „Monumentele privitoare la Burebiste, regele Dacilor din primul secol înainte de Christos“, ér d-l *Hepites* despre „O primă încercare asupra lucrărilor astronomice din România până la finele secolului XIX.“

Iumorméntarea regretatului căpitan în pensiune L. Roman. s'a sêvêșit ér, în 23 Martie. Era de față d-l general *Tapeiner*, împreună cu numeroși ofițeri superiori și inferiori din toate armele garnisoniei din Brașov, precum și un distins public civil. O companie a reg. Nr. 2 sub comanda d-lui căpitan *Bertl* cu musica militară a dat ultimele onoruri repausatului. La momént, părintele *Brumboiu* din, *Tohanul-vechiu*, care a oficiat prohodul a pronunțat un mișcător discurs, apreciând meritele militare și civile ale defunctului.

Regele României a binevoit a dărui muzeului etnografic din Bucuresci tunica, pe care a purtat'o în timpul campaniei din anii 1877/78, precum și alte obiecte de valóre și cu caracter istoric.

Croații și ortodoxia. Studenții universității din Agram au avut săptămána trecută o întrunire, în care au desbătut cestiunea trecerei imediate la ortodoxism, din cauză, că Vaticanul se opune la introducerea liturghiei în limba vechiă sêrbescă.

Principele și principesa de Hohenzollern au sosit Sâmbătă în Bucuresci. La gară au fost întâmpinați de Regele Carol și de principii moștenitori *Ferdinand* și *Maria* și de micii principii *Carol* și *Elisabeta*.

Comunitatea de avere din Caransebeș a fondurilor grănițaresci este convocată pe ziua de 3 Aprilie 1902.

P. S. Sa episcopul I. Goldiș, după o absentă de mai multe săptămâni petrecute în Rontău, s'a reîntors la reședința sa din Arad.

„**Ne jidovim**“. Diarul „*Alkotmany*“ publicând statistica școlilor secundare din Budapesta spune, că între cei 6656 de elevi secundari împărțiți la 10 școle secundare clasice, erau 2357 *jidovi*, ér celelalte confesiuni se împart, precum urméză: 2671 catolici, 508 augustani, 588 ev. ref., alte confesiuni 113. Adecă 42.8% catolici, 37.8% *Jidovi*, 9.4% reformați și 1.8% alte

confesiuni. La cele 5 școle reale erau 1140 catolici, 140 aug. ev., 103 ev. ref., 1374 *Jidovi*, 23 alte confesiuni, adecă 41.0% catolici, 5.1% aug., 3.7 ref., 49.4% *Jidovi*, alte confesiuni 6.8%. „Cu un cuvânt progresăm“ ție „*Alkotmany*“.

Dr. Teodor Nicolau, profesor la liceul internat din Iași, a fost ales membru onorific al societății mineralogice din Paris.

Bóla principesei de Wied, mama Reginei României, s'a agravat. La patul bolnavei au sosit până acum Regina României, Regina Suediei, marele duce de Baden și prințul *Nicolae de Nassau*.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela „*Mielul*“, cassă de păstrare în Poiana Sibiiului 30 cor., dela „*Steaua*“, instit. de econ. și credit din Petrovoselo 10 cor., dela „*Corvineana*“, instit. de credit și econ. din Huniedóra 50 cor și dela „*Lugoșana*“, instit. de credit și econ. în Lugoș 50 cor. Dela d-na *ved. Bălașa Blebea* cotisație anuală 20 coróne. — Primésă onorații donatori cele mai vii mulțamite. — *Diracțiunea școlilor medii gr.-or. române din Brașov*.

Emigrarea Jidovilor din România. „N. fr. Presse“ primesce din Bucuresci scirea, că e în perspectivă apropiată o emigrare în massă a meseriașilor evrei.

Isvorul de apă minerală Căciulata. Un proprietar din România, a căruia soție s'a tãmãduit de bóla de rinichi folosind apa minerală dela Căciulata, ne reamintesc, că acest renumit isvor a fost distrus în urma revêrsării Oltului în vara trecută din care cauză, isvorul nu mai pöte fi întrebuințat. E fórt de dorit, ca guvernul român să ia cât mai grăbnice măsuri, ca să repareze și restabilésă isvorul dela Căciulata. atât de renumit pentru bóle de rinichi ect. și care, unic în feliul său în totă Europa. aducea vindecare la sute și mii de suferinți.

Teatru german. Drama „*Alt Heidelberg*“ de *Meyer-Förster*, care s'a dat Sâmbătă și Duminecă, a întrunit un public fórté numeros, care prin aplausele sale repetite a dovedit, că a fost pe deplin satisfăcut de prestațiunile escelente ale trupei, care a redat în mod fórté viu cu deosebire scenele din viața și petrecerile nejenate și pline de farmec ale studenților din Heidelberg. Piesa a fost bine studiată și ne înfățișéză frumoșe momente, unde plăcerile și farmecele lumii sunt pãrãșite față de-o sfântă datorie.

Mâne Marți, se va juca piesa „*Der zerbrochene Krug*“ de *Kleist* în rolul principal cu d-l *Albert Heine* dela teatrul curții din Viena ca óspe.

Krüger despre rășboi

Henry de Honnax a făcut zilele acestea o vizită lui *Krüger*. Cu ocazia acésta *Krüger* a spus, între altele, următoarele despre rășboiul din Africa-de-Sud:

„Vai noué, decât nu ne apêrãm independența. Sê nu pedepsim însă réul cu réu. Decă ei (Englesii) ne espulséză, ba ne și eșecută prisionierii, noi nu urmãm pilda acésta rea. Bine știu, că opinia publică condamnă une-orî marinositatea noastră. Dér Domnul a ținut: a mea este rășbunarea. Femeile și copiii noștri zac în închisori, sufer miserii și se luptă cu mórtea. Englesii cred, că în chipul acesta ne vor stîrpi rassa. Noi însă nu ne temem. Dumneșeu ne-a condus până acum cu brațul său bun. El a ridicat bărbați între noi, cari prin conducerea Lui au făcut minuni. Ce s'ar fi ales din noi, decât Dumneșeu nu s'ar fi luptat cu noi și pentru noi? Numai ómenii suntem și ceea-ce Dumneșeu a făcut pentru noi, trece peste mintea omului. El ne va conduce la triumful final, căci unde se întrepune Dumneșeu, acolo e dreptul și dreptatea.

„*Triumful e al nostru*“. Nici nu pöte fi alt-fel, căci fără de voia lui Dumneșeu nu ne pot nimici. La începutul rășboiului

am ținut, că acest rășboiú va fi estra-ordinar și va pune lumea în uimire. N'am ținut acésta pentru-că a-și fi avut încredere în propriile nóstre puteri. Șciam noi fórté bine, că suntem popor mic, care în curând își va seca isvórele. Încrederea mi-am luat'o din promisiunea Atotputernicului, care a ținut, că în strîmtorarea noastră să ne întórcem către El și ne va ajuta. Pe basa promisiunii lui Dumneșeu am ținut, că rășboiul acesta va pune lumea în uimire.

„Inimicii noștri au susținut, că ne-au anecatat republicele și că prin acésta ne-am pierdut țera și naționalitatea. Anexiunea acésta însă e o nimica, fiind-că cetățenii noștri liberi numai pe Dumneșeu îl recunosc de domn al lor. Dela el și-au căpêtat dreptul și libertatea și până când trãesc el nu li-le va lua, și-le vor apêra până la ultima picătură de sânge. Au ținut, că rășboiul e încheiat, că pacea e restabilită și nu mai sunt decât mici cete de bandiți și tâlhari. Dér ađi lumea întrégă știe, că proclamațiunile acestea nu corêșpund adevêrului.

„Ne-au propus pace cu amnestie cu agrățiare și cu sprijin bănesc. Dér cu ce preț? Cu prețul independenței, ca și când acésta ar fi o marfă de vîndere; Nu, cu toate comorile din lume nu ni-ar pute plăti libertatea, fiind-că Dumneșeu ni-a dat'o și ar trebui să-l negãm pe el, decât am renunța la dênșă.

„Ne-am adresat tribunalului internațional și la conștiința guvernelor, ca să ne facă dreptate. Până acum n'am fost ascultați, dér nici noi nu ne-am pierdut curagiul. Decă Domnul va provoca guvernele acestea, ele vor fi silite a-l asculta și a-se întórc pe calea, ce li-o va arăta el, atunci va asculta și poporul și guvernul engles. Vor fi siliți a-și deschide ochii și a vedé. Multe nedreptăți și asupriri a trebuit să îndurãm, însă conștiința creștinésă nu suferé ura. Regret rétăcirile poporului engles și suferințele lui, căci har Domnului sunt și în mijlocul lui ómeni, cari ar fi aplecați să mêrgă dimpreună cu noi pe calea creștinătății. Doreșc, ca ochii să li-se deschidă.

„Rășboiul acesta a fost până acum o conjurație în contra dreptății. Când lucrurile vor sta în lumină adevărată înaintea lumii, Anglia va roși de rușine, că a fost înșelată de factorii și miniștrii ei. Factorii aceștia nici ađi n'au pãrãșit politica mistificării. Ei susțin, că independența noastră nu e compatibilă cu pacea în Africa-de-Sud. Asta e o calomnie, căci adevêrul e tocmai contrarul. Decă ne vor lua independența, rășboiul nu se va sfîrși nici-odată. Mai ție factorii aceștia, că autoritățile civile și militare englese sunt stăpâni celor două republice. Nici acésta nu-i adevărat, fiind-că Englesii stăpânesc numai acolo, unde se află trupele lor, alt-fel întregul teritoriu uriaș se află în mâna autorităților nóstre. Cucerirea nu progreséză, ci regreséză. Fie-care ție îi costă pe Englesii sume colosale și, cei mai mult, și prestigiul, onórea și influința lor politică.

„Ađi e posibilă încă o pace cinstită și îndată-ce se vor deschide ochii poporului și guvernului engles, pacea se va face, fiind-că rășboiul n'are altă urmare decât continuarea rapacității și minciunei inimicilor noștri. Rog pe Dumneșeu, ca la minunile, ce le-a făcut și până acum, se mai adaugă și minunea, de a înlătura orbă Englesilor“.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Martie. Fostul ministru-președinte *Coloman Tisza* a murit. Se fac mari pregătiri pentru înmorméntare.

Constantinopol, 23 Martie. Scirea colportată despre o încordare între Turcia și România, se desminte.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Rețeganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Valace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom II cor 1.40 (+ 30 b. porto de fă-care.)

A apărut **Istoria lumii** partea a III-a tălmăcită de preotul C. Morariu, după Dr. Th. B. Welter.

Taina norocului sėu Povestea satului Nemerniceu de Tache Brănduș. Acesta carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Darius, 30 b. plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Darius, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul învățătorului român de I. Darius, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețu 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene originale și daco-române de P. Vulcan, cor 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătenului, romanele de Em. Părăeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltore“ romanele și impresii de Vlăduță, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fōiș de cunoștințe folositore de prof. I. Mășil, legat în părăși tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica populară, scrișă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vande acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbre și lumini poezii de Em. Părăeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scōse din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Pilde și sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Rețeganul. Cartea conține vre-o 24 descrieri cari cuprind diferite învățături pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L.

Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sėu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.).

Buchetul, culegere de cântări bătrănesci și naționale de I. Pop Rețeganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chinturi de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Rețeganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de ernală romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opsaguri, cât cioplite. cât pilite și la lunge împărțite, de I. P. Rețeganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bulc, rețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Poezii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bogarnu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tratat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Pe pragul mormântului,“ de preotul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Buchete de flori, culese din grădina limbei române pentru copii, fascicula III de I. T. Totan, inv. E. I. Pr. 20 b. porto 5

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută a Atheneu români de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Dialogul Țiganului cu Săn-Petru la porța raului sėu glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Monologe de Antoniu Pop:
Nr. 1. Pe neașteptate 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am răscas
flăcău bătrân 16 b.
Nr. 3. La anul nou 08 b.
Nr. 4. Ce nici prin minte nu
mi-a trecut 08 b.
Nr. 5. O pățanie 08 b.
Tote la oaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situațiunii, articoli și foișore de Iónă A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto.

Influința francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Pribeag, ediția I-a de Ioan Iosif Seeopol. Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata și nenorocita dragoste a lui Filarot și Antusei, o povestire foarte frumoasă în versuri, păstrată din bătrâni. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

Prosă și versuri, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. Femeia în versuri pentru popor de I. Tom Totan învățător, preț. 20 b. plus 3 b. porto

Scriitori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preț, 50 b. + 5 b. porto.

Lira Sionului sėu cântarea sėrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisělă, carte pentru toți întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a de Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Theodor Land, Emile Goudean, E. Grenet-Dancow și L. Ralisbonne de Nicolae Țincu. 1 cor. plus 5 b. porto.

Cu vėrfuri pene! scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Ionel educațiunea unui tân copil. Carte pentru părinți și alți educatori. „Principale morale și creștinești“ de care trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor. Copiii bine creșuți sunt cea mai sursă de visterie a părinților și cel mai bun primoc pe altarul neamului de V. Gr. Borogovan profesor de filosofie și pedagogie. Prețul 2 cor. plus 20 b. porto.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrierilor administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

121—1902

vėgrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósagi végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrét teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1901. évi T. 729/2 számu végzése következtében Puskáriu József brassói ügyvéd által képviselt „Albina“ takarékpénztár és hitelintézet javára Babes Jón és társai szohodoli lakosok ellen 600 kor. — fil. s jár. erejéig 1900. évi február hó 6 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 756 korona — filre becsült következő ingóságok u. m.: szēna, tehén, házi butorok stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbírószág 1901 évi V. 311/2 sz. végzése folytán 600 kor. tőke követelés, ennek 1901 évi június hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 102 kor. 35 fillérben bírószág már megállapított költségek erejéig Szohodolon Puscariu Radu Jón házánál lakásán leendő eszközlésére 1902 ik évi április hó 14-ik napjának d. e. II órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Keit Zernesten, 1902 évi márczius hó 10 ik napján.

Huszár Vilmos,
kir. bír. vghjtó.

1—1.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud-pesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7-48 min. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt. la óra 6-55 min. séra.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușin).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9-18, cu Ciuc-Szereda, la óra 10-49 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zėrnesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 10-25 min séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers. la óra 5 — m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 3-20)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zėrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la óra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la óra 1-13 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-50 min. séra.

ABONAMENTE
LA
„Gazeta Transilvaniei.“
Prețul abonamentului este:

<p>Pentru Austro-Ungaria:</p> <p>Pe trei luni 6 cor. Pe șese luni 12 „ Pe un an 24 „</p>	<p>↑</p>	<p>Pentru România și străinătate:</p> <p>Pe trei luni 10 fr. Pe șese luni 20 „ Pe un an 40 „</p>
---	----------	---

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

<p>Pentru Austro-Ungaria:</p> <p>Pe an 4 cor. Pe șese luni 2 „ Pe trei luni 1 „</p>	<p>↑</p>	<p>Pentru România și străinătate:</p> <p>Pe an 3 fr. Pe șese luni 4 „ Pe trei luni 2 „</p>
--	----------	---

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“